PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 40 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, poniedziałek 18 lutego 1929 r.

TREŚĆ: ZSRR. a sprawy zagraniczne: Protokół moskiewski. — Polska a ZSRR.—Rumunja a ZSRR.— Państwa azjatyckie a ZSRR. — Sprawy wewnętrzne: Sprawy narodowościowe. — Sprawy gospodarcze. — Notatki i informacje: Różne. — Artykuły nieuwzględnione.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

PROTOKÓŁ MOSKIEWSKI.

Raboczaja Moskwa 10.II oświadcza, że podpisanie protokółu zostało poprzedzone przez 6 tygodni wytrwałej pracy sowieckiej dyplomacji. Jej dążenia do utrwalenia pokoju usunęło wszystkie przeszkody. Rząd polski dążył konsekwentnie do zerwania rokowań i sabotował sowiecką propozycję. Dyplomacja sowiecka przeszła do porządku dziennego nad tą okolicznością, że pełnomocnictwa posłów Estonji i Łotwy w Moskwie nie były należycie sprecyzowane, działając w tym wypadku z tych samych pobudek, z których ZSRR zaproponował przystąpienie do porotokułu Rumunji, z którą ZSRR nie utrzymuje stosunków dyplomatycznych i która 11 lat temu okupowała bezprawnie Besarabję. Polityka sowieckiej dyplomacji jest wynikiem ogólnego nastawienia pokojowej polityki ZSRR. Robotnicy i włościanie ZSRR utrwalają socjalizm i potrzebują pokoju, aby swoja akcję doprowadzić do końca, państwa zaś burżuazyjne dążą do przeszkodzenia tej akcji i wojna stanowi zasadniczy czynnik we wszystkich ich rachunkach. Z tego powodu podpisanie protokółu jest poważnym sukcesem polityki sowieckiej. Jako pewna przeszkoda dla imperjalistycznych dążeń do wojny protokół stanowi pewien krok naprzód.

Krasnaja Gazeta 9.II wychodząc z założenia, iż Łotwa nie zamierza brać udziału w podpisaniu moskiewskiego protokółu, oświadcza, iż okoliczność ta stanowi wielka porażkę dyplomacji polskiej, której kilkuletnie wysiłki skierowania łotewskiej polityki na przeciwsowieckie tory nie dały żadnego wyniku.

POLSKA A Z. S. R. R.

Krasnaja Gazeta 9.II zamieszcza wywiad z radcą handlowym poselstwa ZSRR w Warszawie Kopyłowem w sprawie sowieckiego eksportu do Polski. Kopyłow oświadczył, iż import leningradzkich nici i kaloszy do Polski rozwija się pomyślnie. Gdy sowiecka misja handlowa w Warszawie podpisała pierwszą umowę na dostarczenie nici hurtownikom polskim, światowy monopolista przemysłu niciarskiego Coats, nie zwrócił na tą okoliczność uwagi, sądząc, że ZSRR nie jest w stanie regularnie eksportować swe wyroby. Gdy jednak misja handlowa ZSRR otrzymała dalsze zamówienia, Coats zwołał naradę polskich hurtowników i zagroził im zamknięciem kredytów, gdyby kupowali nadal „kradzione" nici. Groźba ta nie poskutkowała. Bardzo pomyślnie rozwija się eksport sowieckich wyrobów gumowych do Polski, w 1928 r. rozpoczął się eksport kostki granitowej i nasion. Przemysłowcy polscy dążą do jak najrychlejszego zawarcia traktatu handlowego z ZSRR, gdyż rozumieją, iż polski przemysł metalurgiczny, węglowy i włókienniczy z braku możliwości eksportowych na wschodzie pozbawiony jest widoków rozwoju.

Krasnaja Gazeta 6.II donosi, że mieszkaniec stanicy Wierchnie-Pawłowskiej Sztyrniew otrzymał z Warszawy list, podpisany przez atamana Mochlina i kozackich oficerów Kendeckiego i Zołotowskiego. W liście tym, pisanym z okazji wyborów do sowietów wiejskich w ZSRR, wyżej wymienieni w imieniu „kozaków-ochotników, pozostających pod kierownictwem marsz. Piłsudskiego" doradzają mieszkańcom stanicy Wierchnie-Pawłowskiej, aby wybierali do sowietów wyłącznie „najlepszych synów naszej starej Rosji" i nie dopuszczali na kierownicze stanowiska w sowietach bolszewików. List ten oraz inne listy, wysyłane do ZSRR z okazji wyborów do sowietów przez emigrantów-kozaków w Polsce i na Łotwie, stanowią— zdaniem pisma — dowód, iż popierana przez marsz. Piłsudskiego biała emigracja obrała „milukowską" taktykę rozsadzania ZSRR z wewnątrz.

Wieczerniaja Moskwa 11.II donosząc o przemówieniu posła Synuły w Sejmie oświadcza, iż Polska wydaje na cele wojskowe połowę swego budżetu. Pismo zapytuje: „Przeciwko komu gotowana jest wojna?".

RUMUNJA A Z. S. R. R.

Wieczerniaja Moskwa 7.II wzywa ludność ZSRR do przyjścia z pomocą głodującej ludności Besarabji. Urzędowe pisma rumuńskie donoszą, że klęska głodu dotknęła 400 tys. osób, lecz w rzeczywistości głodują-

cych jest w Besarabji około 1 miljona 500 tys. osób. Rząd rumuński zataja sytuację aby nie zaszkodzić swemu międzynarodowemu kredytowi, lecz sytuacja ta jest straszna i towarzystwo emigrantów z Besarabji w ZSRR przystąpiło do organizacji akcji ratowniczej.

PAŃSTWA AZJATYCKIE A Z. S. R. R.

Siegodnia 14.II donosi z Moskwy na podstawie komunikatu ajencji Tass, iż 12.II o godz. 3-ej pp. do lokalu konsulatu generalnego ZSRR w Charbinie wtargnął nieznany Rosjanin w mundurze policjanta chińskiego. Oświadczył on urzędnikom konsulatu, iż przybył dla aresztowania konsula Mielnikowa. Zachowanie nieznajomego wydało się urzędnikom konsulatu podejrzanem. Zawiadomiono telefonicznie policję i zakomunikowano o zajściu Mielnikowowi. Gdy Mielnikow wyszedł do poczekalni, w której nieznajomy się znajdował, usiłował on wyciągnąć z kieszeni rewolwer i dał dwa strzały, które trafiły w ścianę, gdyż urzędnicy konsulatu rzucili się na niego i rozbroili go. Tymczasem przybyła do konsulatu policja chińska, która aresztowała nieznajomego. Dzielnicowy komisarz policji odwiedził konsulat i wyraził Mielnikowowi ubolewanie z powodu zajścia. Stwierdzono, że zamachowiec jest policjantem chińskim, z pochodzenia Rosjaninem, niejakim Monokanowem. Konsul Mielnikow zwrócił się do gubernatora chińskiego w Charbinie z protestem, żądając przeprowadzenia surowego śledztwa, ukarania winnych i uniemożliwienia na przyszłość nowych zajść.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

SPRAWY NARODOWOŚCIOWE.

Prawda 12.II donosi, iż w Moskwie bawi delegacja ukraińskich pisarzy proletarjackich. Odbyła się wspólna narada pisarzy ukraińskich i rosyjskich, w której wyniku uchwalono zarządzenia, które mają ułatwić zbliżenie kultury i literatury ukraińskiej do kultury rosyjskiej i naodwrót. Pismo ogłasza z okazji „tygodnia ukraińskiego“ w Moskwie oświadczenie Stalina, że „kultura proletarjacka nie przekreśla kultury narodowej, lecz stwarza jej treść, zaś kultura narodowa nie przekreśla kultury proletarjatu, lecz daje jej formę“.

SPRAWY GOSPODARCZE.

Prawda 12.II omawia w art. wst. zagadnienie aprowizacji ośrodków przemysłowych, oświadczając, iż szczupłość zapasów zboża, będących własnością państwa, stwarza konieczność nadzwyczajnej oszczędności w dysponowaniu temi zapasami. Aby usunąć istniejące trudności wielkie ośrodki przemysłowe zaczęły z własnej inicjatywy regulować sprzedaż chleba i mąki przez wprowadzenie systemu wyłącznej sprzedaży chleba proletarjatowi. System ten wypróbowano w Leningradzie, Jarosławiu, i w wielu innych miastach. W dalszym ciągu należy dbać przedewszystkiem o aprowizację ludności robotniczej. Polityka aprowizacyjna powinna być polityką klasową. Aprowizacja ośrodków przemysłowych będzie się odbywała pod ścisłą kontrolą społeczeństwa. Uregulowanie sprawy aprowizacyjnej stanowi aktualne zagadnienie, które należy rozstrzygnąć z całą bolszewicką bezwzględnością.

NOTATKI I INFORMACJE

RÓŻNE.

Włast Truda. 26.I. oświadcza, iż program i statut frakcji rewolucyjnej PPS nie różni w niczem od programu i statutu socjal-zdradzieckiej PPS. Pismo zamieszcza karykaturę, na której marsz. Piłsudski zwracając się do „starej PPS“ i „nowej PPS“, których karykaturzysta narysował w postaci piesków, oświadcza: „Teraz sam nie wiem jak będę was, psie dzieci, rozróżniał“.

Raboczaja Moskwa 5.II donosząc o przemówieniu posłów ukraińskich w Sejmie, jest zdania, iż mowy te dowodzą, że ludność Ukrainy zachodniej nie będzie mięsem armatniem burżuazji polskiej w wojnie przeciwko ZSRR.

Prawda 12.II donosi z Szanghaju, iż rokowania między rządem Chin narodowych a posłem japońskim w Chinach zostały zerwane. Poseł Iosizawa zawiadomił ministra spraw zagranicznych rządu chińskiego Wan-Czżen-Tina, iż rząd japoński odrzucił porozumienie, które zostało zawarte przez Iosizawę na mocy jego pełnomocnictw. Wobec tej deklaracji rokowania przerwano.

Prawda 9.II donosi, iż w kinach rzymskich odbywa się wyświetlanie filmu, który zawiera sprawozdanie z ekspedycji ratunkowej łamacza lodów „Krasin“. Podczas wyświetlania tego filmu w pewnym kinematografie rzymskim obecni byli członkowie ekspedycji „Krasina“ oraz urzędnicy poselstwa sowieckiego w Rzymie. Gdy publiczność dowiedziała się o tem, członkom ekspedycji „Krasina“ zgotowano owację.

Prawda 9.II donosi, że do Moskwy przybył nowy poseł meksykański Silva Herzog.

Siegodnia 14.II donosi z Kowna o przybyciu nowego posła ZSRR Antonowa-Owsiejenko.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Prawda 31.I. Plan Polski staje się wyraźniejszym.

Izwiestja Odesskago Okrużkoma KPBU 2.II. Precz z dwulicowością (o stosunku Polski do ZSRR).

Wisty WUCWK 2.II. Co Polska odpowie.

Siegodnia 8.II. Burzliwy dzień w Sejmie warszawskim (korespondencja z Warszawy).

Zak. Gr. Prac. Dr., S. z. o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40 Drukowane na prawach rękopisu.

cych jest w Besarabji ...
Rząd rumuński zataja ...
swemu międzynarodowe...
ta jest straszna i towarzy...
bij w ZSRR przystąpi...
czej.

PAŃSTWA AZJAT...

Siegodnia, 1.II (Sow...
komunikatu agencji Tass...
lokalu konsulatu generaln...
wtargnął nieznany Rosjanin...
chińskiego. Oświadczył on ...
przybył dla aresztowania ...
wanie nieznajomego wyda...

SPRAWY NARO...

Prawda 12.II donosi...
gacja ukraińskich pisarzy...
wspólna narada pisarzy ...
której wyniku uchwalono...
łatwić zbliżenie kultury ...
kultury rosyjskiej ...
„tygodnia ukraińskiego ...
Stalina, że „kultura prolet...
tury narodowej, lecz stwa...
narodowa nie przekreśla ...
ie jej formę".

SPRAWY GO...

Prawda 12.II omawia...
aprowizacji ośrodków prze...

Roz...

Wiesti Truda, 26.I ...
tut frakcji rewolucyjnej ...
programu i statutu socjal...
zamieszcza karykaturę, na...
zwracając się do „starej ...
rych karykaturzysta narysow...
świadcza: „Teraz sam nie ...
dzieci, rozróżniał".

Robocza ja Moskwa 5...
nił: posłów ukraińskich w ...
wy te dowodzą, że ludność ...
dzie mięsem armatniem ...
przeciwko ZSRR.

Prawda 12.II donosi ...
między rządem Chin narodo...
w Chinach zostały zerwane ...
mił ministra spraw zagran...
Wan-Czżen-Tina, iż rząd ...
mienie, które zostało zawar...
jego pełnomocników. Wobec ...
przerwano.

Zak. Gr. Pras. Dr., z. z o. o., Nr...